

Bullae Papae Gregory XIII: Christiani populi corpus..... dated 16th October 1572.

- In: Laerzio Cherubini, Angelo Maria Cherubino. Magnum bullarium romanum, a Pio Quarto vsque ad Innocentium IX. P. Borde, L. Arnaud & C.I. Rigaud, Lyon, 1673, vol.2, p.365-366

VI. Institutio Militiæ S. Mauritij Martyris, sub regula Cisterciensi, ac sub regimine Emanuelis Philiberti Sabaudix Ducis, suorumque Successorum, qui d. Militiæ Magni Magistri perpetuo sint.

Huic Militia hic idem Pontifex uniuersam postea aliam Militiam S. Lazari Hierosolymitanam, ut in constit. seq. De qua S. Lazari Militia, vide plene notata sup. in const. 28. Pij. V. Sicuti.

Edita An. D. GREGORIVS EPISCOPVS,
1572. *Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

*Christiana
Reipublica
vixit.*

Christiani populi corpus, sic summa Dei providentia cernitur constitutum, ut quemadmodum Ecclesiasticis personis propria est operatio attributa, ita strenuis & fortibus viris, tanquam Christi Athletis, sua benemerendi occasio sit oblata. Cum ad eum quoque finem Deus sæcularem Principibus potestatem dederit, ut debitum sanctæ Religionis præstent famulatum, atque his inter se cohærentibus, & militiæ præsidio Sacerdotum pietas in suo officio protegatur, & militum, virtus amore Religionis augeatur, unde illius fides, & gloria sit propaganda; id vero summo conatu pro tempore esse agendum, ut quam maxima Christianæ & Catholicæ fidei adiumenta comparentur, Reipublicæ Christianæ grauissima vulnera ab hæreticis sathanæ ministri inflata, & ab eisdem,
Bullarij Magni Tom. II.

ac infidelibus in posterum impendentia mala, satis aperte nos admonent: ac inter cæteras Christiani populi partes, his præcipue malis hæreticorum venenis, dolis, insidiis, atque oppressionibus obnoxie conspicuntur Sabaudie & finitimæ Regiones, ob vicinitatem adiacentium quorundam locorum, præsertim Genevæ, à quo ipsa hæresum contagio, & pestis circumquaque serpsit, atque manavit.

§. 1. Itaque cum dilectus filius nobilis vir Emanuel Philibertus Sabaudie Dux, pro sua præstanti pietate, ac prudentia, hæc diligenter considerans in animum induxerit, ad alia quæ ipse consuevit, tuendæ & augendæ Catholicæ Religionis causa, in locis ditioni suæ subiectis adhibere remedia illa, & adiungere, ut ex delectis omnis generis Christiani populi militibus, vnam Sanctæ Sedis auctoritate conficiat militiam, Beati Mauritij Martyris nuncupandam, quem idem Emanuel Philibertus Dux, & eius antecessores, ut præcipuum suum, ac rerum suarum protectorem, eximio ac perpetuo studio & veneratione sunt prosecuti, idque nobis exponi fecerit, ac simul supplicari, ut hoc ei impartire dignaremur.

§. 2. Nos optimum illius consilium, ac ipso maioribus que eius clarissimis & præstantissimis Principibus dignum in animum, meritis in Domino laudibus commendantes, ac prospicientes ipsam sic constituendam militiam, maximo sui & præsidio fore non solum ipsis Sabaudie, & Pedemontium Prouinciis, sed toti etiam Italie ad sustinendos & propulsandos quosvis hæreticorum, & infidelium impetus, ac opportunissimum ibi propugnaculum, munimentum, & auxilium habituros esse, Nos, Ecclesiamque Romanam, ac vniuersam Christianam Rempublicam in ipso militiæ robore, ac talis Ducis maxima virtute, rerumque bellicarum summa, & sæpe cognita peritia, illi super hac re, prompto ac libenti animo annuendam, pioque eius conatus speciali favore, & gratia duximus prosequendos.

Duce Sabaudie propositio de instituenda militia S. Mauritij. Et petito licentia.

Pontificie ebd. laudatio de d. propositione. Et concessio de licentia.

9. 3. Quare ipsum Emanuëlem Philibertum Ducem à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, eius supplicationibus inclinati, vnam Militiam, ad laudem & gloriam omnipotentis Dei, qui Dominus est exercituum, & per quem Reges regnant, ac Principes imperant, & Fidei Catholicæ in dictis Sabaudia & Pedemontis Regionibus defensionem, ac vniuersæ Italiæ, totiusque Christianæ Reipublicæ salutem & commodum, sub invocatione S. Mauritij Martyris, & regula Cisterciensi nuncupandam per vniuersum Christianum orbem, cuius suprema Sedes, & militum Conuentus in loco ab eodem Emanuele Philiberto Duce in Sabaudia statuendo & assignando, perpetuo sit; & in ipsa Militia vnum Magistrum Magnum vocandum, supremam eiusdem Militiæ dignitatem pro vno Magistro, qui illius caput existat, cum eo quo sibi expedire videbitur militum & ministrorum numero. Qui Milites cum vnica tantum, & virgine coniugati, ad habitum & professionem regularem admitti, seu qui pro tempore admissi fuerint matrimonium, cum simili virgine & vnica dumtaxat contrahere possint, alias vero ipsi castitatem coniugalem, & obedientiam expresse profiteantur, cum mensa Magistrali, officiis, iuribus, iurisdictionibus, & insignibus consuetis aliarum huiusmodi Militiarum instar, ex nunc prout postquam ipse Emanuël Philibertus Dux dotem annui redditus quindecim millium scutorum de propriis & patrimonialibus bonis suis illi constituerit, & è contra auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo erigimus & instituimus. Ac illi sic erectæ, eiusque mensæ dictam dotem quindecim millium scutorum, etiam perpetuo applicamus & appropriamus, ita vt liceat eidem Emanuëli Philiberto Duci, & pro tempore existenti Magno Magistro, bonorum dictæ dotis corporalem possessionem, seu quasi libere apprehendere, ac perpetuo retinere, fructusque & prouentus, in suos & dictæ Militiæ vsus, & utilitatem conuerrere, cuiusvis licentia minime requisita. Et nihilominus Magistratum prædictum, cuius fructus, redditus, & prouentus nulli sunt ab hac eius primæua

Ipsaque institutio Militiæ S. Mauritij sub regula Cisterciensi, & sub Duce Sabaudia, quæ dotem à 15. mille scutorum de propriis bonis tribuere debeat.

erectione vacantem , cum omnibus iuribus & pertinentiis suis, prædicto Emanuëli Philiberto Duci, eiusque successoribus omnibus Sabaudie Ducibus , qui pariter Magni Magistri esse debeant , & perpetuum concedimus & assignamus.

Facultas M. Mag. milites ad habitum recipiendi. §. 4. Ipsisque præterea, & ipsorum singulis liberam facultatem tribuimus, ut quotquot illis visi fuerint milites nobiles, aut optima virtute cognitos, vel alias pro eorum arbitrio, vel statuto qualificados, ex omnibus nationibus post factam ab ipsis, juxta formam præsentibus adnotatam Catholicæ fidei professionem, ad habitum, & regularem professionem admittere.

Beneficia erigendi. §. 5. Ac & in quibuscumque mundi partibus Prioratus, Baiuliuatus, Præceptorias, & alia beneficia dictæ militiæ erigere.

Bona laicalia pro dote assignandi. §. 6. Eisque sic erectis Patrimonialia & laicalia bonorum, qui illa relinquere voluerint, dotis nomine assignare.

Ius patronatus fundatoribus reservandi. §. 7. Ius patronatus fundatoribus, seu dotatoribus id petentibus valide reservare, quod sic reservatum idem robur, eandemque vim & efficaciam obtineat, quod obtineret, si per nos concessum foret.

Prouincias, & Nationes separandi. §. 8. Necnon Prouincias & nationes diuidere, ac ex erigendis dictæ militiæ beneficiis, quæ Prioratus, quæ Præceptorias, quæ superiora, vel inferiora beneficia esse, eaque & eorum singula, quos fructus habere, & tam ipsa quam illa obtinentes, quæ onera supportare ad illa quoque admittendi, quibus qualitatibus suffulti esse, & quibus legibus subiacere debeant, aliaque ad vsum militiæ huius necessaria decernere & declarare.

Statuta condendi. §. 9. Atque tam de prædicta, quam aliis quibuscumque rebus & negotiis occurrentibus, quæcumque statuta condere, facere, & ordinare, illaque postquam condita & ordinata fuerint quotiescumque visum fuerit, pro eorum arbitrio & voluntate interpretari, mutare, alterare, limitare, corrigere, seu in meliorem formam reducere, aut in totum delere, aliaque de nouo edere, ac quascumque pœnas apponere, & ad illorum executionem procedere valeant.

Decretum irritans.

§. 10. Decernentes supradicta, firmitate perpetua consistere, ac irritum & inane, quicquid secus super illis per quoscumque, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clas. derog.

§. 11. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Forma vero professionis Fidei per singulos Milites præstanda hac est, videlicet.

Forma professionis fidei ipsorum Militum.

§. 12. **E**GO N. firma fide credo, & profiteor omnia & singula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo Sancta Romana Ecclesia utitur, videlicet. Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem Cœli & terræ, visibilium omnium & invisibilium. Et in unum Dominum IESUM CHRISTUM Filium Dei unigenitum, & ex Patre natum ante omnia sæcula Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cœlis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto, ex MARIA Virgine, & Homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in Cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum & vivificantem, qui ex Patre, Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Et unam Sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen. Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque eiusdem Ecclesiæ observationes & constitutiones firmissime admitto, & amplector. Item sacram scripturam iuxta eum sensum, quem tenuit & tenet Sancta Mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu & interpretatione sacrarum scripturarum admitto, nec eam

vnquam, nisi iuxta vnanimem consensum Patrum accipiam & interpretabor. Profiteor quoque septem esse vere & proprie Sacramenta nouæ legis à IESV CHRISTO Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet, Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiã, Extremam vñctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaque gratiam conferte, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in supradictorum omnium Sacramentorum solemnè administratione recipio & admitto. Omnia & singula, quæ de peccato originali, & de iustificatione in Sacrosancta Tridantina Synodo definita & declarata fuerunt, amplector & recipio; profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium, pro viuís & defunctis, atque in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse vere, realiter, ac substantialiter, corpus & sanguinem, vnà cum anima & diuinitate Domini nostri IESV CHRISTI, fierique conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, quam conuersionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totum atque integrum Christum, verumque Sacramentum, summeque constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentatas fidelium suffragiis, iuuari, similiter & Sanctos vnà cum Christo regnantes, venerandos, atque inuocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas. Firmiter assero Imagines Christi, ac Deipatæ semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas & retinendas esse, atque eis debitum honorem,

atque venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo. Sanctam Catholicam & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum Matrem & Magistram agnosco, Romanoque Pontifici Beati Petri Apostolorum Principis successori, ac IESU CHRISTI Vicario, veram obedientiam spondeo ac iuro. Cætera item omnia à sacris Canonibus, œcumenicis Conciliis, ac præcipue à Sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recipio atque profiteor, simulque contraria omnia, atque hæereses quascumque ab Ecclesia damnatas & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno, reiicio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo saluus esse potest, quam in præsentis sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram & immaculatam usque ad extremum vitæ spiritum constantissime, Deo adiuuante, retinere & confiteri, atque à meis subditis, seu illis quorum cura ad me, in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit curaturum. Ego idem N. spondeo, voueo, ac iuro, sic me Deus adiuuet, & hæc sancta Dei Evangelia.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, concessionis, assignationis, tributionis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Dat. Romæ apud S. Marcum, anno Incarnationis Domini 1572. 16. Kal. Octob. Pontific. nostri anno 1.

D. P. A. 1. die
16. Septemb.